

GJELDER FOR STUDIEÅRET 2010/2011

SFU 1489 Ethiske utfordringer i finansnæringen

Studium

Bachelorstudiet i bank og finans (BI Bank og finans)

Kursansvarlig

Institutt

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Innledning

Hensikten med kurset er å øke bevisstheten om etiske utfordringer og dilemma i vår egen tid. Teorier blir belyst i den grad de kan hjelpe deltakerne til å håndtere slike oppgaver ved å begrunne egne etiske standpunkter. Videre tar kurset sikte på å trene opp deltakernes evne til å være pro-aktive, stole på egen etisk dømmekraft og artikulere egne etiske standpunkter i møte med forventninger og krav fra finansnæringen og samfunnet.

Læringsmål

Etter gjennomført kurs skal studentene ha opparbeidet et komplekst sett med kunnskaper, ferdigheter og holdninger.

Kunnskapsmål

- Ha godt kjennskap til at samfunnets etiske krav til rådgiver er å sette kundenes interesser først og til hvilke grunner samfunnet har for å kreve dette
- Ha godt kjennskap til finansnæringens etiske retningslinjer – regler for god rådgivningsskikk
- Kunne identifisere et etisk dilemma og drøfte hvordan man håndterer det i rådgivningssituasjonen og ellers
- Være godt kjent med de mest sentrale etiske teoriene
- Kunne identifisere og forstå hvordan maktforskjeller preger både forholdet mellom rådgiver og kunde og forholdet mellom finansinstitusjon og rådgiver
- Kunne identifisere egne etiske standpunkter i møte med tidens krav til avkastning fra bedrift og finansnæring
- Være kjent med sentrale norske eksempler på etiske investeringer
- Være kjent med de viktigste grunnene til behovet for intern og ekstern varsling

Ferdighetsmål

- Kunne tilstrebe maktlikevekt mellom rådgiver og kunde
- Være i stand til å redegjøre for egne valg og beslutninger på en systematisk og prinsipiell måte
- Kunne utøve kritisk skjønn i vurderingen av egne og andres argumenter
- Være trent i å forebygge misforståelser og interessemotsetninger i forbindelse med rådgivningen
- kunne gjøre rede for de ulike stegene i en rådgivningsprosess og i en kundes beslutningsprosess i henhold til god rådgivningsskikk

Holdninger

- Kunne videreutvikle holdninger som skaper tillit hos kunder og opinion
- Kunne styrke lojalitet mot de profesjonsetiske verdiene i egen bedrift
- Vise ytterligere troskap mot egen integritet og etiske verdier
- Kunne videreutvikle interessen for profesjonsetikk og samfunnsansvar

Forkunnskaper

Det kreves ingen forkunnskaper for kurset.

Obligatorisk litteratur

Bøker:

Henriksen, Jan-Olav og Arne Johan Vetlesen. 2006. Nærhet og distanse : grunnlag, verdier og etiske teorier i arbeid med mennesker. 3. utg. Oslo : Gyldendal Norsk Forlag
Kvalnes, Øyvind. 2008. Se gorillaen! : etikk i arbeid. 2. utg. Oslo : Universitetsforl.

Artikkelsamling:

Artikkelsamling

Anbefalt litteratur

Bøker:

Weltzien-Høivik, Heidi von, red. 2002. Moral leadership in action : building and sustaining moral competence in European organizations. Cheltenham : Edward Elgar. (Paperback)

Annet:

Syse, Henrik. 1997. Tenkere og ideer. Filosofiens historie fra antikken til vår egen tid. Oslo: Ad Notam Gyldendal.

Emneoversikt

- Teoretiske perspektiver med relevans for finansnæringen
- Rådgivning som etisk kommunikasjon
- Finansnæringens avkastningskrav som kontekst for etisk refleksjon
- Bruk av etisk refleksjon til å analysere og drøfte "case"
- Deltakerstyrt presentasjon av case
- Kilder til god etisk dømmekraft
- Maktekspansjon og maktutjevning i mellommenneskelige relasjoner
- Etske investeringer, ideal og virkelighet
- Etske regelverk i bank og forsikring
- Spesielle emner for forsikringsnæringen

Dataverktøy

Ingen spesifiserte dataverktøy er påkrevet

Læreprosess og tidsbruk

Studentene møter på to samlinger á to dager. Den første samlingen er lagt i begynnelsen av semesteret, den andre mot slutten. Det er to obligatoriske innleveringsoppgaver i løpet av kurset. Banner-kodene for disse er SFU 14892 og SFU 14893.

På første samling blir studentene introdusert for de mest sentrale deler av pensum gjennom forelesninger, gruppearbeid og diskusjoner. Fokus rettes særlig mot etiske teorier, etiske dilemma i finansnæringen, profesjonsetiske retningslinjer, holdninger og verdier. Det vil også bli forelest over hvordan studentene skal løse praktiske oppgaver på grunnlag av en verktøykasse.

Aktiviteten på 1. samling danner grunnlag for å kunne innfri kravet til arbeidsinnsats som forventes mellom de to samlingene. I tillegg til å arbeide med pensumlitteraturen skal, som nevnt, hver student være med på å skrive to obligatoriske innleveringsoppgaver. Her drøftes etiske dilemma fra egen bedrift. Oppgavene blir veiledet og bedømt med karakterantydning via kommunikasjon på nettet. Gjennom karakterantydningen får studentene en indikasjon på hvordan de ligger an i læringsprosessen..

2. samling retter fokus mot sentrale etiske utfordringer i vår samtid med særlig relevans for rådgivningsprosessen i finansnæringen; individuelt ansvar, makt, tillit og dialog. Læringsprosessen er også knyttet til at studentene presenterer oppgaver om etiske dilemma og får veiledning på disse.

Studentenes tidsbruk. De to samlingene strekker seg over to dager. Samlingene utgjør totalt 32 timer. Før første samling og mellom de to samlingene må deltakerne bruke god tid på selvstudium av pensum. De må også avsette tid til et nært samarbeid om å skrive oppgaver, gjennomgå den nettbaserte veiledning på oppgavene og forberede seg på fremlegg av egne case.

Aktivitet	Timebruk
Undervisning på samlinger	32
Selvstudium av pensum	98
Nettbaserte oppgaver og veiledning	46
Hjemmeeksamen	24
Anbefalt tidsbruk totalt	200

Ressursbruk

22 timer - Forelesninger

10 timer - Veilede grupper

8 timer - Gjennomgå og gi tilbakemelding på oppgaver

5 timer - Administrere læreprosessen

45 timer totalt

Eksamen

Kurset avsluttes med en hjemmeeksamen på 72 timer. Hjemmeeksamen kan løses individuelt eller i grupper på inntil to studenter.

Eksamenskode(r)

SFU 14891 Hjemmeeksamen teller 100% av karakteren i kurset SFU 1489, Ethiske utfordringer i finansnæringen, 7,5 studiepoeng.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt.

Under punktet eksamensinformasjon i studiehåndboken på web finnes det definisjoner av hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen. Legg særlig merke til bruk av kalkulator.
<http://www.bi.no/studiehandbok/hjelpemidler>

Kontinuasjon

Kontinuasjon ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Tilleggsinformasjon